

Statens landbruksforvaltning

Norwegian Agricultural Authority

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003 / 103213-28	Doknr.:
Mottatt: 02 JUN 2004	ASR/UF1
Saksbeh.: BLD	Ark: 481
Kopier:	Avskr.:

Postadresse: Postboks 8140 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway
Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: +47 24 13 10 00
Telefaks: +47 24 13 10 05
E-post: postmottak@slf.dep.no
Web: www.slf.dep.no

Foretaksregisteret: NO 981 544 315
Bankkonto: 7694 05 02280

Vår dato: 01.06.2004
Vår referanse: 200402606
Deres dato: 11.03.2004
Deres referanse: 200303213-/BLD
Vedlegg:
Kopi til:

SAMARBEIDSFORMER I SKOGFORSKNINGEN – HØSTELANDGRUPPAS INNSTILLING

Det vises til brev fra Landbruksdepartementet av 11.03.2004 og Høstelandsgruppas innstilling "Samarbeidsformer i norsk skogforskning" (rapport av 26.02.04). Departementet ber om kommentarer og vurderinger av Høstelandsgruppas anbefalinger og de hovedalternativene som departementet vurderer som aktuelle å arbeide videre med.

Høstelandsgruppa har hatt som mandat å foreta en bredere gjennomgang av aktuelle samarbeidsformer i skogforskningen med Skogforsk som utgangspunktet for ulike løsninger. Formålet har vært å komme med forslag som har betydning for kostnadsnivå, kvalitet og relevans og brukertilpassing innen skogforskning og tilgrensede områder. Høstelandsgruppa har vurdert 3 modeller og anbefaler å gå videre med forslag om å danne et senter ved Norges Landbrukshøgskole der man ser på en bredere tilnærming til forskning, overvåking, utvikling og informasjon. Landbruksdepartementet vurderer to alternative hovedretninger som aktuelle for fremtidig forskning og kompetanseutvikling på området. Det er (1) Skog, areal og ressursforvaltning (forvaltningsorgan) eller (2) Biologisk basert verdiskaping (aksjeselskap).

Utgangspunktet for Høstelandsgruppas utredning og forslag er en analyse av Skogforsk der det slås fast at virksomheten i dag har en utydelig faglig profil, at den er lite markedsorientert og konkurransedyktig og at Skogforsk som følge av dette, er dårlig rustet til å møte fremtidige utfordringer.

SLF oppfatter at framtidig skogforskning har vært utgangspunktet for de vurderinger som ligger til grunn for anbefalingene. Vi ser imidlertid ikke at det til grunn for forslagene ligger vurderinger basert på noen analyse av behov og fremtidige utfordringer knyttet til skogfaglig forskning i bransjen som helhet (verdikjeden). Samtidig ser vi at de anbefalinger som foreligger vil få konsekvenser for utviklingen av det landbruksfaglige forsknings- og forvaltningsmiljø i Norge både på jordbruks- og skogbrukssiden. På denne bakgrunn savner vi også en bredere analyse av fremtidige behov, utfordringer og perspektiver for forskning

og forvaltning innenfor landbrukssektoren som helhet og i et bredere samfunnsmessig perspektiv.

Vi vil også peke på at en del prinsipielle problemstillinger knyttet til de ulike alternativene i liten grad er drøftet. Et særlig spørsmål knyttet til konstellasjonen der NIJOS inngår, gjelder hvordan ulike forvaltningsoppgaver skal ivaretas og finansieres i en oppdragsinstitusjon med behov for tydelig faglig og markedsorientert profil.

I vår kommentar har vi tatt utgangspunkt i det som er SLFs oppgaver som nasjonal fagmyndighet med utøvende og rådgivende roller knyttet til de landbrukspolitiske virkemidlene. Til grunn for SLFs organisering og oppgavegjennomføring ligger en helhetlig strategi basert på verdikjedetenkning og samarbeid med andre for å ivareta tverrsektorielle behov og hensyn.

SLF har få skogfaglige oppgaver og derfor i liten grad direkte berøringspunkter med Skogforsk. Av de institusjoner som inngår i vurderingene har SLF samarbeid med NIJOS og Bioforsk (Jordforsk og Planteforsk).

Samarbeidet med NIJOS gjelder:

- Nasjonale kartleggings- og overvåkingsprosjekter som grunnlag for resultatrapportering og videre utvikling av mål og virkemidler i landbrukspolitikken
- Utvikling og samordning av effektive systemer for informasjonsformidling til landbruksforvaltningen.
- Kompetanseutveksling på felles fagområder

SLF har både en styringsrolle og en samarbeidsrolle i forhold til NIJOS. I tillegg til faglig samarbeid styrer SLF kartleggings- og overvåkingsprosjekter ved NIJOS gjennom forvaltning av midler over jordbruksavtalen. NIJOS har oppgaver og kompetanse som understøtter SLFs rådgivende og utøvende rolle.

Samarbeidet med Bioforsk gjelder:

- Forsknings-/utredningstjenester som krever forskerkompetanse innen jordbruks- og miljøfaglige spørsmål og som skal understøtte SLFs rådgivende og utøvende rolle. Hoveddelen av prosjektene har som formål å styrke det faglige grunnlaget for en utvikling av en mer miljøvennlig landbruksproduksjon.
- Overvåkingsprosjekter (oppgaver) for å klarlegge miljøeffekter av landbruksproduksjon for å styrke kunnskapsgrunnlaget for forvaltningen og til nasjonal og internasjonal rapportering. Oppgavene har karakter av å være forvaltningsoppgaver eller forvaltningsstøtte.

SLF har også sekretariatsansvar for forskningsmidlene over jordbruksavtalen og midlene fra forskningsavgiften på landbruksprodukter. Ingen av disse midlene dekker skogfaglige temaer.

Landbruket står overfor utfordringer knyttet til å skaffe nødvendig næringsinntekt med utgangspunkt i en bedre utnyttelse av eiendommenes samlede ressurser innen jordbruk, skogbruk og utmark. Landbrukssektoren er samtidig blitt tillagt en bredere samfunnsmessig

rolle som forvalter av kulturverdier og miljømessige goder for allmennheten.

Dette krever:

- god kunnskap om ressursgrunlaget
- helhetlig faglig tilnærming som bla innebærer mindre tydelig skille mellom jordbruk og skogbruk og større helhetssyn i forhold til andre samfunnssektorer

Sett med utgangspunkt i det som er SLFs arbeidsområder, ser vi at oppgavene som blir ivaretatt av institusjonene som vurderes, kan konsentreres til to kjerneområder. Disse er:

- kartlegging og overvåking
- biologisk og produksjonsmessig forskning

Innenfor de rammer som er satt av departementets mandat og den tidsramme som har stått til disposisjon for utredningen, har Høstelandsutvalget belyst viktige forhold knyttet til valg av løsning for fremtidig organisering av skogbruksforskningen.

Utredningen klargjør imidlertid at det er behov for videre analyser og vurderinger før det trekkes endelige konklusjoner. Hvilke organisasjonsmessig løsning og tilknytningsform som velges, må blant annet bero på en vurdering der det legges vekt på følgende forhold:

- Behovet for ryddighet i forhold til oppgavens karakter, der bl.a. roller- og ansvar mellom forskning og forvaltning og mellom offentlige og private interesser og oppgaver er vurdert.
- Behovet for sterke og kompetente fagmiljøer innen landbrukssektoren.
- Behovet for institusjoner og fagmiljøer med tydelig profil i forhold til bredde i fagområdene.
- Effektiv utnyttelse av kompetanse og ressurser for øvrig.

Oppsummering

Det er SLFs oppfatning at en fremtidsrettet strategi for utvikling av skogforskningen bør innebære en større faglig bredde konsentrert om *forskning*, enten gjennom en integrert verdikjedestrategi for hele skogsektoren eller gjennom innlemming i et større biologisk forskningsmiljø med landbrukssektoren som utgangspunkt. SLF mener at en fremtidsrettet ivaretagelse av skogforskningen med utgangspunkt i den kjernekompetanse som Skogforsk i dag besitter, tilsier en organisatorisk løsning der biologisk og produksjonsmessig forskning ses i en helhet som omfatter jordbruk, skogbruk og annen næringsutvikling med utgangspunkt i landbrukets samlede ressurser.

En innlemmelse av NIJOS i en organisasjonsmessig løsning vil, isolert sett, kunne styrke Skogforsks forutsetninger for å drive oppdragsforskning. Etter SLFs syn vil imidlertid dette ikke være noen heldig løsning, da det vil kunne innebære risiko for uklarheter i roller og oppgavetyper at en virksomhet samtidig skal ivareta forvaltningsoppgaver og konkurrere om oppdrag i et marked. Vi mener også at det vil gå utover den oppdrags- og markedsorienterte fokuseringen i en slik virksomhet, at en vesentlig del av inntektene hentes direkte fra statsbudsjettet. Vi kan heller ikke se at en slik løsning vil bidra til å styrke

forskerkompetansen. Tilsvarende vurderinger vil gjelde i forhold til en del av de øvrige organisasjonene som er vurdert i Høstelandsgruppas rapport.

Med hilsen
for Statens landbruksforvaltning

Ola Chr. Rygh
adm. direktør

Aud Bøset
direktør